

UCHWAŁA NR 105/2024
Zarządu Powiatu Drawskiego
z dnia 10 grudnia 2024 r.

w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pt. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Kalisz Pomorski”

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 17 ust. 2 punkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) oraz założeń Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, **Zarząd Powiatu Drawskiego uchwala co następuje:**

§ 1.

Opiniuje się pozytywnie projekt dokumentu pt. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Kalisz Pomorski”.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Powiatu Drawskiego:

- 1. Jacek Kozłowski**
- 2. Tomasz Budzyński**
- 3. Zbigniew Dudor**
- 4. Piotr Płazalski -----**
- 5. Jan Szewczyk**

UZASADNIENIE

Burmistrz Kalisza Pomorskiego wystąpił o zaopiniowanie projektu dokumentu pt. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Kalisz Pomorski”.

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 54), projekty programów ochrony środowiska podlegają zaopiniowaniu przez organ wykonawczy powiatu - w przypadku projektów gminnych programów ochrony środowiska.

Realizacja celów zawartych w Programie zminimalizuje negatywne oddziaływanie azbestu na środowisko i zdrowie mieszkańców gminy. Cele programu będą realizowane sukcesywnie, aż do roku 2032, w którym zakładane jest oczyszczenie kraju z azbestu. Realizacja Programu wpłynie pozytywnie na poprawę stanu środowiska poprzez podwyższenie jakości powietrza atmosferycznego, a tym samym zwiększy komfort życia, pracy i wypoczynku mieszkańców gminy. Realizacja Programu będzie wymagać podniesienia wiedzy i świadomości mieszkańców odnośnie szkodliwości oraz niebezpiecznych skutków zdrowotnych, jakie mogą wystąpić w organizmie po ekspozycji na włókna azbestowe. Program pełnić będzie rolę edukacyjną dla mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz konieczność wdrożenia Programu do realizacji zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały

Sporządził: Robert Ziółkowski

UCHWAŁA NR VI/56/07

**Rady Miejskiej w Kaliszu Pomorskim
z dnia 28 marca 2007 r.**

**w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów
zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Kalisz Pomorski”**

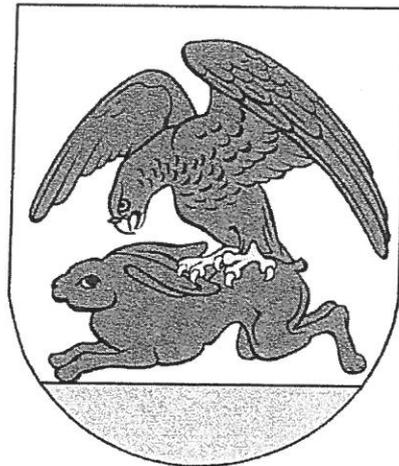
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 roku, nr 142, poz. 1591 ze zmianami) oraz art. 18 ust. 1 w związku z art. 14 i 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 roku Nr 129, poz. 902 ze zmianami), **Rada Miejska uchwala co następuje:**

- § 1. Przyjmuje się „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Kalisz Pomorski”, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kalisza Pomorskiego.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Halina Ginalska

Załącznik
do Uchwały Nr VI/56/07
Rady Miejskiej w Kaliszu Pomorskim
z dnia 28 marca 2007

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU MIASTA I GMINY KALISZ POMORSKI**

na lata 2007-2032

Kalisz Pomorski, marzec 2007

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Cel i zadania Programu	4
3. Szkodliwość azbestu	6
4. Postępowanie z odpadami zawierającymi azbest	7
5. Informacja o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Kalisz Pomorski.....	9
6. Założenia programu	9
7. Harmonogram realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Kalisz Pomorski na lata	14
8. Podsumowanie	15
9. Załączniki	16

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik Nr 1 – WYKAZ PODSTAWOWYCH AKTÓW PRAWNYCH regulujących postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.**
- Załącznik Nr 2– Wykaz przedsiębiorców, którzy uzyskali pozwolenie na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania odpadów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Kalisz Pomorski**
- Załącznik Nr 3 – INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST1, I MIEJSCU ICH WYKORZYSTYWANIA**
- Załącznik Nr 4 – INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST1, KTÓRYCH WYKORZYSTYWANIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE**
- Załącznik Nr 5 –Wykaz ilości płyt eternitowych w Kaliszu Pomorskim oraz w poszczególnych miejscowościach gminy Kalisz Pomorski**

1. Wprowadzenie

Azbest jest znany od kilku tysięcy lat, a szerokie zastosowanie uzyskał w ostatnich 100 latach. Służył on do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych, elewacyjnych oraz rur. Trwałość płyt azbestowo - cementowych szacuje się na 30 lat, natomiast okres eksploatacji innych wyrobów jest z reguły krótszy. Korodujące wyroby zawierające azbest uwalniają pył azbestowy, który wnikając do organizmu wywołuje poważne choroby układu oddechowego. Dlatego władze samorządowe Gminy Kalisz Pomorski mając na uwadze zdrowie mieszkańców oraz prawo Unii Europejskiej podejmują działania w kierunku likwidacji tak niebezpiecznego odpadu, jakim jest azbest. Badania archeologiczne prowadzone w Finlandii dowiodły, iż azbest był już stosowany od ok. 4500 lat. W Europie Południowej znany jest od ponad 2500 lat. Zapiski w kronikach donoszą, że azbest od XV do XIX wieku dodawany był do różnych surowców w celu uzyskania, m.in. knotów do świec, niepalnego papieru, skóry, a także do wyrobów tekstylnych np. sukna na płaszcze żołnierskie.

Nazwa azbest nie określa konkretnego minerału, lecz dotyczy ogółu minerałów krzemianowych tworzących włókna. Przyjmuje się, że azbestami są włókniste odmiany minerałów występujące w przyrodzie w postaci wiązek włókien cechujących się nadzwyczajną wytrzymałością na rozciąganie, elastycznością i odpornością na działanie czynników chemicznych i fizycznych. Ze względu na swoje zalety takie jak: odporność na wysokie temperatury, działanie mrozu, kwasów, substancji żrących, a także elastyczność stosowany był szeroko od ponad 100 lat w około 3 tys. wyrobów przemysłowych. Dziś jednak wiadomo, że jest szkodliwy dla zdrowia. Dlatego produkcja oraz stosowanie azbestu zostały zakazane, co reguluje Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z dnia 28 sierpnia 1997 r. z póź. zm.). Szacuje się że na terenie Polski znajduje się ponad 15,5 miliona ton wyrobów zawierających azbest. Ze względu na zagrożenie, jakie stwarzają powinny zostać usunięte ze wszystkich obiektów w kraju do końca 2032 roku.

W Polsce azbest najczęściej wykorzystywano do produkcji:

- pokryć dachów: eternit falisty i płaski,
- płyt elewacyjnych i balkonowych,

- rur do wykonywania instalacji wodociagowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania,
- sprzęgła i hamulców do wind,
- różnych typów izolacji cieplnej, bojlerów, kotłów, wymienników ciepła, przewodów centralnego ogrzewania,
- ognioodpornych kocy azbestowych.

Na świecie znanych jest ponad 5 tys. wyrobów, do produkcji których używano azbestu. Są to głównie wyroby stosowane w budownictwie jako pokrycia dachowe, osłony elewacyjne ścian, przewody kominowe, rury wodociagowe i kanalizacyjne oraz elementy izolacyjne. Azbest wykorzystywany był również między innymi przy produkcji sprzętu gospodarstwa domowego, np. kuchenek, piecyków elektrycznych i gazowych, opiekaczy, suszarek do włosów oraz siatek azbestowych. Surowca tego używano także do produkcji farb, pokostów, klejów, smarów, płytek i wykładzin podłogowych oraz koców gaśniczych.

W Polsce nie występują złoża azbestu nadające się do górniczej eksploatacji. Azbest stosowany dawniej do produkcji w naszym kraju importowano głównie z byłego ZSRR i Kanady. W latach 70 ubiegłego wieku sprowadzano do kraju ok. 100 tys. ton azbestu rocznie, który wykorzystywano przede wszystkim (ok. 85 %) do wyrobu materiałów budowlanych, pokryć dachowych oraz elewacji budynków. Szacuje się, że na dachach i fasadach budynków oraz w obiektach przemysłowych zamontowanych jest blisko 1.350 mln. m² płyt azbestowych, z czego blisko 90 % stanowią dachowe płyty faliste, zwane popularnie eternitem. W 1980r. z płyt azbestowo-cementowych wykonanych było ok. 45 % pokryć dachowych i fasadowych. Po 15 latach udział tych płyt w nowobudowanych pokryciach dachowych, zmniejszył się o 30%. Znaczącą pozycję w bilansie wyrobów azbestowych stanowią znajdujące się w ziemi i budynkach rury azbestowo-cementowe. Szacuje się, że jest ich ok. 600 tys. ton. Znaczna ilość wyrobów azbestowych stosowana jest w hutnictwie i przemyśle ceramicznym. Jest to ok. 60 tys. ton. Masę będących w użyciu wyrobów małowymiarowych, takich jak uszczelki, kształtki, okładziny hamulcowe czy wyroby włókiennicze, ocenia się na 100 tys. ton.

2. Cel i zadania Programu

Podstawowym celem „Programu” jest usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kalisz Pomorski, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Osiągając ten cel Gmina wypełni zobowiązanie, jaki Polska złożyła Unii Europejskiej, deklarując oczyszczenie terenu państwa z azbestu i wyrobów go zawierających do 2032 roku. Gmina Kalisz Pomorski zakłada usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta 2032 roku.

Program zakłada realizację następujących zadań :

1. Inwentaryzacja i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest.
2. Opracowanie mapy zagrożeń działania azbestu.
3. Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania.
4. Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej.
5. Mobilizowanie właścicieli obiektów przemysłowych do usunięcia wyrobów zawierających azbest.
6. Odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i innych.
7. Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację Programu.
8. Udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym i innym właścicielom zasobów mieszkaniowych w usuwaniu odpadów zawierających azbest.
9. Przeznaczenie części środków finansowych z budżetu Miasta na realizację Programu.
10. Pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, innym właścicielom zasobów mieszkaniowych i przedsiębiorcom na wymianę pokryć dachowych i elewacji z azbestu.
11. Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów użyteczności publicznej i innych będących własnością Gminy.
12. Wymiana rur wodociągowo – kanalizacyjnych z azbestu.

13. Eliminacja możliwości powstawania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest.
14. Oczyszczenie terenów miejskich i innych terenów publicznych z odpadów azbestowych.
15. Bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom.
16. Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu.

3. Szkodliwość azbestu

Azbest to nazwa minerału włóknistego występującego w przyrodzie, który wykazuje znaczną wytrzymałość na rozciąganie, źle przewodzi ciepło, ma właściwości dźwiękochłonne i jest względnie odporny na działanie czynników chemicznych.

Te właściwości azbestu sprawiły, że stał się on materiałem bardzo rozpowszechnionym w naszym otoczeniu, znajdując zastosowanie przy wytwarzaniu całej gamy wyrobów przemysłowych, jak i produktów używanych w życiu codziennym.

Wśród wyrobów azbestowych można wydzielić dwie grupy produktów :

„wyroby miękkie” – których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1000 kg/m^3 , to słabo związane produkty azbestowe o wysokim, ponad 60% udziale azbestu w produkcie oraz niskiej zawartości substancji wiążącej, do których zaliczamy między innymi: tynki, maty, płyty azbestowe, materiały izolujące, papy.

„wyroby twarde” – których gęstość objętościowa jest większa niż 1000 kg/m^3 , zawierające wysoki udział substancji wiążącej, zaś niski (poniżej 15%) udział azbestu, do których należą płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy kanalizacji. Spójność włókien azbestowych w tych wyrobach jest tak wysoka, że praktycznie nie uwalniają się one do środowiska (wyjątkiem jest obróbka np. cięcie lub proces niszczenia mechanicznego wyrobu).

Wyroby azbestowe będące w dobrym stanie technicznym oraz odpowiednio zabezpieczone nie stanowią istotnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Zagrożenie jednak pojawia się wówczas, gdy zaistnieją warunki stwarzające możliwości uwalniania się włókien azbestowych do otoczenia. Do sytuacji takich dochodzi najczęściej w wyniku poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej, jak również wskutek naruszania struktury

wyrobu spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału oraz pod wpływem oddziaływania czynników atmosferycznych.

Azbest jest zaliczany do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi. W związku z tym, azbest znajduje się w wykazie opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, jako niebezpieczna substancja chemiczna o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka. Badania naukowe udowodniły, że azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażania dróg oddechowych na wdychanie jego włókien.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, czyli takie, które mogą występować w postaci trwałego aerozolu w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do organizmu. Są one dłuższe od 5 mikrometrów, mają grubość nie większą niż 3 mikrometry i stosunek długości do średnicy mniejszej niż 3:1. Włókna te wdychane do pęcherzyków płucnych, nie mogą już być wydalone. Ich szkodliwe działanie może ujawnić się dopiero po wielu latach w postaci następujących schorzeń: pylica azbestowa (azbestoza), międzybłonniaki opłucnej i rak płuc. Im więcej jest włókien w powietrzu, którym oddychamy, tym większe jest ryzyko zachorowania na choroby wywołane azbestem.

4. Postępowanie z odpadami zawierającymi azbest

Demontaż pokryć cementowo – azbestowych jest ściśle regulowany przepisami prawnymi. Zawarte są one w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 14 sierpnia 1998 roku w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. Nr 138, poz.895). Według obowiązującego prawa prace polegające na usuwaniu lub naprawie wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest. Wykonawcy prac powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady niebezpieczne. Prace przy naprawie wyrobów zawierających azbest w obiektach i urządzeniach budowlanych lub prace mające na celu jego usunięcie z obiektu lub urządzenia budowlanego powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu terenowemu

organowi nadzoru budowlanego. Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych, zobowiązany jest do:

- 1) izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon,
- 2) ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m przy stosowaniu osłon,
- 3) umieszczeniu tablic ostrzegawczych o treści :
„Uwaga! Zagrożenie azbestem”, „Osobom nie upoważnionym wstęp wzbroniony”,
- 4) zastosowania odpowiednich środków technicznych celem zmniejszenia emisji włókien azbestu.

Prace związane z usuwaniem azbestu lub wyrobów zawierających azbest muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować uwalnianie azbestu lub co najmniej zminimalizowane pylenie do dopuszczalnych wartości stężeń w powietrzu regulowanych przepisami szczególnymi. Zapewnienie powyższego wymaga:

- 1) nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywaniem w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,
- 2) demontażu całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzania (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.), tam gdzie jest to technicznie możliwe,
- 3) odspajania materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze.

Demontaż wyrobów zawierających azbest nierozzerwalnie związany jest z procesem powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest należy do właściciela nieruchomości (Art. 11 Ustawy o odpadach z dn. 27 czerwca 1997 roku – Dz.U. z dnia 13 sierpnia 1997 roku). Jednak poważną przeszkodą jest brak środków finansowych, co uniemożliwia większości właścicielom nieruchomości podejmowanie działań związanych z usuwaniem azbestu, który występuje między innymi w płytach eternitowych pokrywających dachy budynków. Jedynym ze sposobów przyspieszenia przez mieszkańców procesu usuwania wyrobów zawierających azbest i jednocześnie zabezpieczenia środowiska przed zagrożeniem spowodowanym nieodpowiednim postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest jest pomoc w sfinansowaniu ze źródeł zewnętrznych np.. kosztów usuwania, transportu i unieszkodliwiania powstałych przy tym odpadów.

5. Informacja o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Kalisz Pomorski

W 2005 roku Urząd Miejski w Kaliszu Pomorskim przeprowadził inwentaryzację azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Kalisz Pomorski.

W wyniku przeprowadzonych badań inwentaryzacyjnych stwierdzono:

- 213 jednorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z zabudową gospodarczą z pokryciem dachowym zawierającym azbest o łącznej powierzchni 18510,10 m²;
- 1 obiekt budownictwa wielorodzinnego z elewacjami z płyt zawierających azbest o łącznej powierzchni 200 m²;
- 3 obiekty gospodarstwa rolnego z pokryciem dachowym zawierającym azbest w ilości 4893,0 m².

Wyroby azbestowe w gminie Kalisz Pomorski to głównie eternit płaski i falisty pokrywający dachy budynków mieszkalnych, inwentarskich, gospodarczych, garaży, obiektów przemysłowych oraz płyty stanowiące elewacje budynków wielorodzinnych. Narzędziem wspomagającym proces inwentaryzacji była ankieta przeprowadzona wśród właścicieli budynków jednorodzinnych służąca dokładnej analizie ilości wyrobów zawierających azbest. W gminie Kalisz Pomorski nie przewiduje się wzrostu ilości wyrobów zawierających azbest z uwagi na obecny całkowity zakaz ich stosowania.

Wszystkie odpady, które zostaną zdemontowane muszą być przetransportowane zgodnie z obowiązującym prawem przez koncesjonowane firmy na składowisko odpadów niebezpiecznych.

6. Założenia programu

Realizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Kalisz Pomorski będzie procesem długofalowym ograniczonymi możliwościami finansowymi zarówno samorządu jak i mieszkańców. Wykonanie „Programu” powierza się Burmistrzowi Kalisza Pomorskiego. Realizacja programu będzie zgodna z przyjętym celem i przebiegać będzie w następujących obszarach :

1. Inwentaryzacja i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest

Podstawą do opracowania programu była prowadzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest i utworzenie bazy danych o ich lokalizacji. Uzyskane podczas inwentaryzacji informacje posłużyły utworzeniu bazy danych o nieruchomościach, na których występują wyroby zawierające azbest.

2. Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania.

W ramach edukacji mieszkańców na stronie internetowej miasta utworzona zostanie „zakładka tematyczna”, w której bieżąco prezentowane będą:

- akty prawne dotyczące obowiązków postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz regulujących sposób bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania,
- informacje o zagrożeniu, jakie niesie za sobą azbest,
- informacje o kolejnych działaniach Miast i Gminy podjętych w celu likwidacji azbestu,
- wzory wniosków na dofinansowanie odbioru i składowanie odpadu,
- aktualny wykaz firm posiadających koncesje na demontaż wyrobów zawierających azbest i transport powstałych odpadów.

3. Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej.

Działanie realizowane będzie poprzez:

- system edukacji w zakresie szkodliwości i utylizacji wyrobów azbestowych,
- informowanie o potencjalnych źródłach uzyskania dotacji, preferencyjnych kredytów i pożyczek na wymianę pokryć dachowych i elewacji z azbestu,
- dofinansowanie w części kosztów usunięcia azbestu w tym: załadunku na terenie nieruchomości, transportu i składowania na składowisku odpadów niebezpiecznych,
- bieżąca aktualizacja informacji na stronie internetowej z przebiegu realizacji Programu,
- udzielanie wszelkich informacji mieszkańcom na temat realizacji Programu.

4. Odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych i zakładów budżetowych i innych.

Odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych i zakładów budżetowych będzie następował na wniosek właściciela obiektu, jego zarządcy lub władającego. Złożone wnioski o dofinansowanie będą realizowane według kolejności wpływu do wysokości kwoty zabezpieczonej w budżecie na dany rok kalendarzowy. Wnioski przyjmowane będą po uchwaleniu uchwały dotyczącej dotacji na rozbiórkę i transport materiałów zawierających azbest w Urzędzie Miejskim w Kaliszu Pomorskim. Odbiorem odpadów zawierających azbest zajmie się koncesjonowana firma Transportowa. Wszelkie czynności związane z załadunkiem i transportem prowadzone zostaną zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z 14 sierpnia 1998 roku w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. Nr 138, poz. 895). Odbiór odpadów zawierających azbest od właściciela oraz ich przekazanie na składowisko potwierdzone będzie kartą przekazania odpadu, sporządzoną w trzech egzemplarzach: jeden dla odbierającego odpady, drugi dla właściciela odpadu, trzeci dla Gminy Kalisz Pomorski.

5. Udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym i innym właścicielom zasobów mieszkaniowych w usuwaniu odpadów zawierających azbest.

Gmina Kalisz Pomorski w 50% sfinansuje koszty:

- załadunku na terenie nieruchomości odpadów zawierających azbest,
- transport tych odpadów,
- ich składowania i utylizacji.

Ilość usuniętych ton wyrobów zawierających azbest w danym roku uzależniona będzie od ilości środków finansowych pochodzących z funduszy własnych i zewnętrznych.

6. Alokacja środków finansowych z budżetu miasta na realizację Programu.

Rada Miejska Gminy Kalisz Pomorski będzie uchwałała corocznie nie wcześniej niż od 2010 roku w budżecie miasta stosowne środki na realizację Programu.

7. Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację programu.

Miasto i Gmina Kalisz Pomorski podejmie starania w celu pozyskiwania funduszy ze źródeł zewnętrznych tj.:

- Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- Fundacji Eko-Fundusz
- i innych.

W przypadku pozyskania funduszy z wyżej wymienionych źródeł kwota przeznaczona na realizację Programu ulegnie zwiększeniu, co przyspieszy proces usuwania azbestu z terenu miasta i gminy.

8. Pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania na wymieniane w ramach Programu pokrycia dachowe i elewacje

Jednym z aspektów realizacji Programu jest pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania w postaci dotacji, kredytów i pożyczek preferencyjnych osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, innym właścicielom zasobów mieszkaniowych i przedsiębiorcom na wymianę pokryć dachowych i elewacji zawierających azbest. Wszyscy zainteresowani poszukiwaniem źródeł finansowania będą mogli skorzystać z pomocy i informacji udzielanych przez pracowników Urzędu Miejskiego w Kaliszu Pomorskim.

9. Eliminacja powstawania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest

Działanie to realizowane będzie dwutorowo:

- w procesie edukacji związanej z postępowaniem z odpadami azbestowymi, systematycznie budować będziemy świadomość społeczną, co powinno wyeliminować powstawaniem „dzikich” wysypisk tych odpadów,
- bieżąco przeprowadzony będzie monitoring występowania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest, a w przypadku stwierdzenia ich występowania będą one likwidowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Działanie finansowane będzie ze środków przeznaczonych na realizację Programu w danym roku kalendarzowym.

10. Oczyszczenie terenów miejskich i innych terenów publicznych z odpadów zawierających azbest

Gmina Kalisz Pomorski bieżąco przeprowadzać będzie oczyszczanie terenów miejskich i publicznych z odpadów zawierających azbest. Środki na ten cel pochodzić będą z funduszu przeznaczonego na realizację Programu w danym roku kalendar5zowym.

11. Bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom.

Elementem zarządzania Programem jest jego systematyczne monitorowanie. W tym celu powołana zostanie Komisja ds. monitoringu realizacji Programu. W ramach działań monitoringowych określone zostaną zmiany ilości wyrobów zawierających azbest w Kaliszu Pomorskim w kolejnych latach realizacji Programu tj.:

- ilość z utylizowanych w danym roku odpadów zawierających azbest,
- ilość wyrobów azbestowych pozostałych jeszcze do likwidacji.

Raz w roku Komisja będzie przekładała władzom miasta i mieszkańcom raport przedstawiający wyniki realizacji Programu.

Wskaźniki monitorowania programu:

1. Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m² powierzchni miasta przed rozpoczęciem realizacji programu (kg/m²/rok).
2. Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m² powierzchni miasta w kolejnych latach realizacji programu (kg/m²/rok).
3. Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej przed realizacją programu (%).
4. Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w poprzednim roku realizacji programu (%).
5. Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest (PLN/rok).
6. Ilość dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest (szt.).
- 7.

12. Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu.

Realizacja Programu jest procesem długofalowym w związku z czym zakłada się jego aktualizację celem dostosowania się warunków prawnych, finansowych i możliwości realizacyjnych.

7. Harmonogram realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Kalisz Pomorski na lata 2007-2032”

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji
1	Działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków, budowli i instalacji zawierających azbest	Przez cały okres realizacji programu
2	Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest	2007-2032
3	Monitoring i ocena realizacji programu w ramach Gminnego Programu Gospodarki Odpadami	2007-2032
4	Opracowanie Uchwały Rady Miejskiej Kalisza Pomorskiego w sprawie warunków dofinansowania działań polegających na usunięciu i unieszkodliwieniu wyrobów zawierających azbest z budynków, budowli i instalacji	2010-2032

Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest jest kosztownym przedsięwzięciem. Według danych z 2006 roku transport i utylizacja 1 Mg roku to wydatek około 1500 zł. Z otrzymanych danych wynika, że na terenie gminy Kalisz Pomorski znajduje się około 24 000 m² czyli 432 tony (stosując przelicznik 18kg/1m² wyrobów azbestowych). Całkowity koszt usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kalisz Pomorski szacowany jest na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji na kwotę 648 000 zł. Wobec czego, przy założeniu realizacji „Programu” do roku 2032, roczny koszt kształtuje się na poziomie około 29 455 zł. Zakłada się, że przyjęcie niniejszego „Programu” w zakresie pomocy mieszkańcom naszej gminy w postaci dofinansowania odbioru, transportu i składowania odpadów zawierających azbest spowoduje dużą intensywność usuwania azbestu w pierwszym okresie obowiązywania „Programu”. Wynikiem realizacji „Programu” będzie stopniowe zmniejszanie się ilości rocznie usuwanego azbestu w latach następnych.

8. Podsumowanie

Pomimo wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w nowych budynkach i technologiach będzie on elementem struktury wielu obiektów jako materiał wbudowany jeszcze przez kilkadziesiąt lat. Należy pamiętać, że nie jest szkodliwa sama obecność w budynku materiałów zawierających azbest. Niebezpieczeństwo pojawia się w wyniku nieprawidłowego obchodzenia się z tymi elementami, na skutek czego mogą one stać się niebezpieczne będąc źródłem emisji włókien azbestowych do powietrza.

Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania właściwym jednostkom danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na uzyskanie pełnej wiedzy na ten temat i podejmowanie przez jednostki samorządowe skutecznych działań mających na celu pomoc właścicielom obiektów w usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Istotna jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac wyłącznie przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy, pozwoli wyeliminować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zaproponowana przez Gminę forma dofinansowania dla właścicieli obiektów i urzędzeń zawierających azbest, stawia jako warunek pomocy, spełnienie wszystkich wymogów formalnych dotyczących informowania o tych wyrobach oraz prowadzenia prac przy usuwaniu azbestu. Upowszechnienie programu będzie skutkowało podnoszeniem świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją usuwaniem azbestu. Przewidujemy, że w następnych latach Gmina będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co przyczyni się do lepszej wiedzy na temat ilości azbestu. Pozwoli to lepiej poznać potrzeby w tym zakresie, precyzyjniej planować środki niezbędne do wydania na ten cel oraz stopniowo wyeliminować wyroby azbestowe z naszego otoczenia, co jest celem programu.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Halina Ginalska

9. Załączniki:

Załącznik nr 1

WYKAZ PODSTAWOWYCH AKTÓW PRAWNYCH

regulujących postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.

I. Ustawy:

1. *Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane* (tj. Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 z późn. zm.)

W przypadku występowania azbestu (Art. 30 ust. 3) właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 w/w artykułu, jeśli ich realizacja m.in. może spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi, pogorszenie stanu środowiska bądź pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych.

2. *Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest* (tj. Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.)

Zakazuje wprowadzania na polski obszar celny azbestu, wyrobów zawierających azbest, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi ten surowiec. Zgodnie z ustawą produkcja płyt azbestowo-cementowych została zakończona we wszystkich zakładach do 28 września 1998 r., a z dniem 28 marca 1999 r. nastąpił zakaz obrotu tymi płytami. Do wyjątków należy azbest i wyroby zawierające azbest dopuszczone do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny spośród wyrobów określonych w załączniku na 1 do ustawy. Wykaz tych wyrobów określa corocznie Minister właściwy do spraw gospodarki w drodze rozporządzenia. Ustawa reguluje również zagadnienia związane z opieką zdrowotną pracowników, którzy mieli kontakt z azbestem.

3. *Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych* (Dz. U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.)

Ustawa reguluje problematykę dotyczącą substancji i preparatów chemicznych, w tym niebezpiecznych oraz określa warunki, zakazy lub ograniczenia produkcji, wprowadzania do obrotu lub stosowania substancji i preparatów chemicznych, w celu ochrony przed szkodliwym wpływem substancji i preparatów na zdrowie człowieka lub na środowisko.

4. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628, z późn. zm.).

Zgodnie z Art. 1 ust. 1 ustawa określa zasady postępowania z odpadami, w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Ustawa określa obowiązki wytwórców i posiadaczy odpadów, w tym m.in. odpadów niebezpiecznych. Ustawa reguluje postępowanie w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania, w tym składowania odpadów, a także wymagania techniczne i organizacyjne dotyczące składowisk odpadów. Ustawa wprowadza obowiązek opracowania planów gospodarki odpadami na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Ustawa określa m.in. zakres planów gospodarki odpadami, sposób ich opiniowania i sposób monitorowania, zasadę spójności planu z planem wyższego szczebla oraz określa rodzaj odpadów, które powinny być ujęte na każdym szczeblu ich opracowania.

5. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie zmiany ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 175, poz. 1458).

6. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.)

Zgodnie z Art. 1 ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju. Ustawa reguluje m.in. opracowanie programów ochrony środowiska, prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, postępowanie w sprawie ocen oddziaływania na środowisko, ochronę powietrza przed zanieczyszczeniem i sposób postępowania z substancjami stwarzającymi szczególne zagrożenie dla środowiska, ochronę powierzchni ziemi, przeciwdziałania zanieczyszczeniom w tym: konieczność oznaczenia instalacji lub urządzeń, w których był lub jest

wykorzystywany azbest oraz miejsc, w których on się znajduje, konieczność dokumentowania informacji dotyczącej m.in. występowania azbestu.

7. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy –Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z późn. zm.)

Ustawa reguluje sposób postępowania oraz obowiązki podmiotów określanych ustawą. Art. 54 ustawy odnosi się do odpowiednich zapisów ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest. Ustawa udziela delegacji ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, do określenia w drodze rozporządzenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw środowiska - sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.

8. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671 z późn. zm.).

Ustawa reguluje zasady przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, wymagania w stosunku do kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z tym przewozem oraz organy właściwe do sprawowania nadzoru i kontroli w tych sprawach. Przewóz materiałów niebezpiecznych w kraju określają przepisy zawarte w załącznikach A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR). Przepisy umowy ADR oraz ustawy określają warunki załadunku i wyładunku oraz przewozu odpadów niebezpiecznych. Wymagane są świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu materiałów niebezpiecznych wydane przez upoważnioną stację kontroli pojazdów oraz szkolenie kierowcy w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych.

9. Ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 72).

II. Rozporządzenia:

1. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).*

Zamieszcza rodzaje odpadów zawierających azbest na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych niżej grupach i podgrupach z przypisanym kodem klasyfikacyjnym:

- 06 07 01* - Odpady azbestowe z elektrolizy,
- 06 13 04* - Odpady z przetwarzania azbestu,
- 10 11 81* - Odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
- 10 13 09* - Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych,
- 15 01 11* - Opakowania z metali zawierających niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11* - Okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12* - Zużyte urządzenia zawierające azbest,
- 17 06 01* - Materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 17 06 05* - Materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

2. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 152, poz. 1736).*

3. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych (Dz. U. Nr 152, poz. 1737).*

4. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 161, poz. 1335).*

5. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przekładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 175, poz. 1439).*

6. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nie selektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595).

7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833).

8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2003 r. Nr 1, poz. 12).

9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu i sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858).

10. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 236, poz.)

11. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 237, poz. 2011 z późn. zm.).

12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549).

13. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).

14. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz

wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).

15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649).

16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573).

17. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. Nr 186, poz. 1553).

18. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824).

19. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 237, poz. 2011 z późn. zm.).

20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549).

21. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).

22. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).

23. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649).

24. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. Nr 186, poz. 1553).

25. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824).

III. ZARZĄDZENIE:

1. Zarządzenie Ministra zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielonych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M.P. Nr 19, poz. 23).

Załącznik nr 2

WYKAZ

przedsiębiorców, którzy uzyskali pozwolenie na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania odpadów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Kalisz Pomorski na podstawie art. 17 ustawy o odpadach (Dz.U. z 2001 roku , nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami):

Lp.	Wytwórca odpadów	Adres Wytwórcy	Symbol decyzji	Data wydania decyzji
1.	Centrum Gospodarki Odpadami, Azbestu i Recyklingu „caro”	ul. Zamoyskiego 51 22-400 Zamość	OS.SB.7623-49/2003	04.02.2004 r.
2.	P.U.P.H. „BUDMAR”	ul. Na Skarpie 17 75-343 Koszalin	OS.SB.7623- 4/ 2004	02.04.2004 r.
3.	Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowego MJ Sp. z o.o.	ul. Granicznej 6 Reguły 05-816 Michałowice	Os.SB.7623-14/2004	20.05.2004 r.
4.	„Materiały Budowlane” Małgorzata Orłowska	ul. Toruńska 78-500 Drawsko Pomorskie	Os.SB.7623-60/2004	21.10.2004 r.
5.	„ABBA-EKOMED” Sp. z o.o.	ul. Moniuszki 11/13 87-100 Toruń	Os.SB.7623-67/2004	02.12.2004 r.
6.	„Sintac-Polska” Sp. z o.o.	ul. Żegańska 1 04-713 Warszawa - Międzyzlesie	Os.SB.7623-69/2004	31.12.2004 r.
7.	P.P.H.U. „EKO-MIX”	ul. Grabiszyńska 163 50-950 Wrocław	Os.SB.7623-73/2004	16.12.2004 r.
8.	P.H.U. „JUKO” Jerzy Szczukocki	ul. Zamurowa 8 97-300 Piotrków Trybunalski	Os.SB.7623-81/2004	24.01.2005 r.
9.	„RAMID - Mirosław Dec”	ul. Kowalskiego 1/54 03-228 Warszawa	Os.SB.7623-3/2005	11.03.2005 r.
10.	„E-PIK” Usługi Ekologiczne Sp. z o.o.	ul. Grunwaldzka 269/1 60-179 Poznań	Os.SB.7623-6/2005	14.03.2005 r.
11.	P.U.H. „FACH” Henryk Krzywicki	ul. Krótka 3/3 78-500 Drawsko Pomorskie	Os.SB.7623-20/2005	28.04.2005 r.
12.	Zakład Remontowo-Budowlany „AMBROŻY” Spółka Jawna	ul. Meissnera 1/3 lok.222 03-982 Warszawa	Os.SB.7623-23/2005	19.05.2005 r.

*Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Kalisz Pomorski
na lata 2007-2032*

13.	P.P.H.U. „EKO-MIX”	ul. Grabiszyńska 163 50-950 Wrocław	Os.SB.7623-24/2005	12.05.2005 r.
14.	„KASTOR” Tomasz Janiszewski	ul. Kolonia 19 B/2 67-321 Leszno Górne	Os.SB.7623-25/2005	12.05.2005 r.
15.	„MAXMED” Zakład Handlowo – Usługowy Marcin Murzyn	ul. Źródłana 4 84-230 Rumia	Os.SB.7623-34/2005	20.06.2005 r.
16.	„Usługi Remontowo – Budowlane” Roman Dębicki	ul. Słoneczna 4 66-450 Bogdaniec	Os.SB.7623-39/2005	20.06.2005 r.
17.	„ALBEKO” Sieger Spółka Jawna	87-510 Kotowy gm. Skrwilno	Os.SB.7623-48/2005	08.08.2005 r.
18.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Eugeniusz Grabowski	ul. Kaszubska 10 78-500 Drawsko Pomorskie	Os.SB.7623-52/2005	19.08.2005 r.
19.	F.H.U. „DRAWKAR” Stanisław Karaś	ul. Sikorskiego 15/1 78-500 Drawsko Pomorskie	Os.SB.7623-53/2005	19.08.2005 r.
20.	„LECHBUD” Zakład Budowlano – Instalacyjny Leszek Orłowski	Plac Gdański 2 78-500 Drawsko Pomorskie	Os.SB.7623-57/2005	22.08.2005 r.
21.	„ALGADER HOFMAN” Spółka z o.o.	ul. Wólczyńska 133, bud. 11B 01-919 Warszawa	Os.SB.7623-61/2005	03.10.2005 r.
22.	„Transport – Metalurgia” Sp. z o.o.	ul. Reymonta 62 97-500 Radomsko	Os.SB.7623-62/2005	03.10.2005 r.
23.	Przedsiębiorstwo Budowlano – Usługowe „LECHBUD” Sp. z o.o.	ul. Andrzeja Struga 82B 70-777 Szczecin	Os.SB.7623-79/2005	27.12.2005 r.
24.	T.W.A. - Service	ul. Orła 17/4 75-727 Koszalin	Os.SB.7623-6/2006	07.02.2006 r.
25.	„SPE – BAU” Sp. z o.o.	ul. Mielecka 21/1 53-401 Wrocław	Os.SB.7623-19/2006	22.05.2006 r.
26.	Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjne ‘WAKRO’	ul. Grudziądzka 48/1 82-500 Kwidzyn	Os.SB.7623-24/2006	10.04.2006 r.
27.	„EKOLOGIA FAIR PLAY” Plewko - Grzegorzcyk	ul. Mickiewicza 2 74-400 Dębno	Os.SB.7623-34/2006	22.06.2006 r.
28.	P.H.U. „EKO – FLORA” Sp. z o.o.	Wielkie Rychnowo 92 87-410 Kowalewo Pomorskie	Os.SB.7623-66/2006	19.01.2007 r.
29.	„GAJAWI” P.P.H.U. Gabriel Rogut	ul. Kopernika 56/60 90-553 Łódź	Os.SB.7623-79/2006	30.01.2007 r.
30.	„EXITO” Grzegorz Marek	ul. Bema 9B/20 66-400 Gorzów Wlkp	Os.SB.7623-1/2007	16.03.2007 r.

Załącznik nr 3

Urząd Miejski w Kaliszu Pomorskim
Referat Nieruchomości i Ochrony Środowiska
ul. Wolności 25, 78-540 Kalisz Pomorski

**INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾ I MIEJSCU ICH
WYKORZYSTYWANIA**

(opracowana na podstawie art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska /Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm./ oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest /Dz. U. 03.192.1876/).

1. Miejsce, adres

.....

2. Właściciel/ zarządca/użytkownik*):

a) osoba prawna – nazwa, adres.....

.....

b) osoba fizyczna – imię, nazwisko i adres.....

.....

3. Tytuł własności

4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾

.....

5. Ilość (m², tony)³⁾

6. Termin rozpoczęcia eksploatacji wyrobu :

7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu :

a) okresowej wymiany z tytułu zużycia wyrobu

b) całkowitego usunięcia niebezpiecznych materiałów i substancji

.....

8. Inne istotne informacje o wyrobach ⁴⁾

.....

.....

Data

(podpis)

Objaśnienia:

*) Niepotrzebne skreślić.

- 1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1% azbestu.
- 2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie nie wymienione, w tym papier i tektura.
- 3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, pomiar z natury)
- 4) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym terenu instalacji lub urządzenia Zawierającego azbest.

Załącznik nr 4

Urząd Miejski w Kaliszu Pomorskim
Referat Nieruchomości i Ochrony Środowiska
ul. Wolności 25, 78-540 Kalisz Pomorski

**INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾, KTÓRYCH
WYKORZYSTYWANIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE**

(opracowana na podstawie art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska /Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm./ oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest /Dz. U. 03.192.1876/).

1. Miejsce, adres
 2. Właściciel/zarządca*):
 - a) osoba prawna – nazwa, adres
 - b) osoba fizyczna – imię, nazwisko i adres
 3. Tytuł własności
 4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
 5. Ilość (m², tony)³⁾
 6. Rok zaprzestania wykorzystywania wyrobów
 7. Planowane usunięcia wyrobów:
 - a) sposób
 - b) przez kogo
 - c) termin
 8. Inne istotne informacje⁴⁾
-
- Data..... (podpis)

Objaśnienia:

*) Niepotrzebne skreślić.

- 1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1% azbestu.
- 2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie nie wymienione.
- 3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).
- 4) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.

**Wykaz ilości płyt eternitowych w Kaliszu Pomorskim oraz w
poszczególnych miejscowościach gminy Kalisz Pomorski**

Lp.	Miejscowość	Ilość posesji	Powierzchnia w m²	Tony
1	Kalisz Pomorski	39	2 130,50	38,3
2	Biały Zdrój	3	275	4,9
3	Bralin	45	5 240,00	94,3
4	Cybowo	3	515	9,2
5	Dębsko	22	2 920,00	52,50
6	Giżyno	23	2 776,00	49,9
7	Pomierzyn	6	777	13,90
8	Pożrzadło	1	234	4,2
9	Prostynia	5	780	14,0
10	Pepłówek	16	2 902,00	52,20
11	Sienica	16	1 931,00	34,70
12	Stara Korytnica	18	1 440,00	25,90
13	Suchowo	1	60	1,0
14	Stara Studnica	15	1 635,00	29,40
	Razem	213	23 645,50	424,40

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr VI/56/07
Rady Miejskiej w Kaliszu Pomorskim
z dnia 28 marca 2007

w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Kalisz Pomorski”

Opracowany dla kraju „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” zobowiązuje organy administracji publicznej do opracowania programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na swoim terenie. Celem tego programu jest wskazanie szkodliwego wpływu azbestu na zdrowie człowieka, określenie ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Kalisz Pomorski oraz wyznaczenie zadań dla gminy w długookresowym procesie eliminowania wyrobów zawierających azbest z użytkowania.

Aby zadanie to mogło być realizowane przyjęcie niniejszej uchwały jest celowe i uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Halina Ginalska